

FROGNbarnehagen

- Et godt sted å være

- Barns trygghet og trivsel
er de voksnes ansvar

Årsplan 2026-27

Innhold

Velkommen til oss	3
Beskrivelse av faggrupper, ansvar og arbeidsoppgaver	3
Barnehagens formål og samfunnsmandat	4
Styringsdokumenter	4
Våre verdier	5
Vårt syn på barnet	5
Selvfølelse, mestring og tilhørighet	5
Lekens betydning	5
Trygghet som grunnlag for læring	5
Omsorg og sosial kompetanse	5
Barnehagens innhold og pedagogiske kvalitet	6
Planlegging, vurdering og progresjon	6
Fagområdene i rammeplanen	6
<i>Barnehagens satsningsområde Språk, lek og «den tredje pedagog»</i>	6
Lek, barnas naturlige og viktige væremåte	7
Lek, læring og danning	8
Punkter for egenvurdering	8
Slik jobber Bjerkeveien barnehage med vurdering og progresjon:	8
Periodeplaner	8
Møter	8
BARNES TRYGGHET OG TRIVSEL ER DE VOKSNES ANSVAR	9
Trygghetssirkelen	9
Hjerteprogrammet	10
Barnesamtaler	10
Barn trenger tilgjengelige og tilstedeværende voksne	10
Punkter for egenvurdering	10
Barns medvirkning	11
Punkter for egenvurdering	11
Et inkluderende leke- og læringsmiljø	11
Voksenrollen	12
Vedlegg	12

Velkommen til oss

Barnehagen ligger midt på Sogsti, ved den store Eika, (bak Sogstieika barnehage). Vi har fire avdelinger to for små- og to for store barn. Barnehagens åpningstid er fra kl. 07.00-17.00.

Vi åpnet dørene i 2004. Barnehagen er et samvirkeforetak som eies av foreldrene til barna som går i barnehagen.

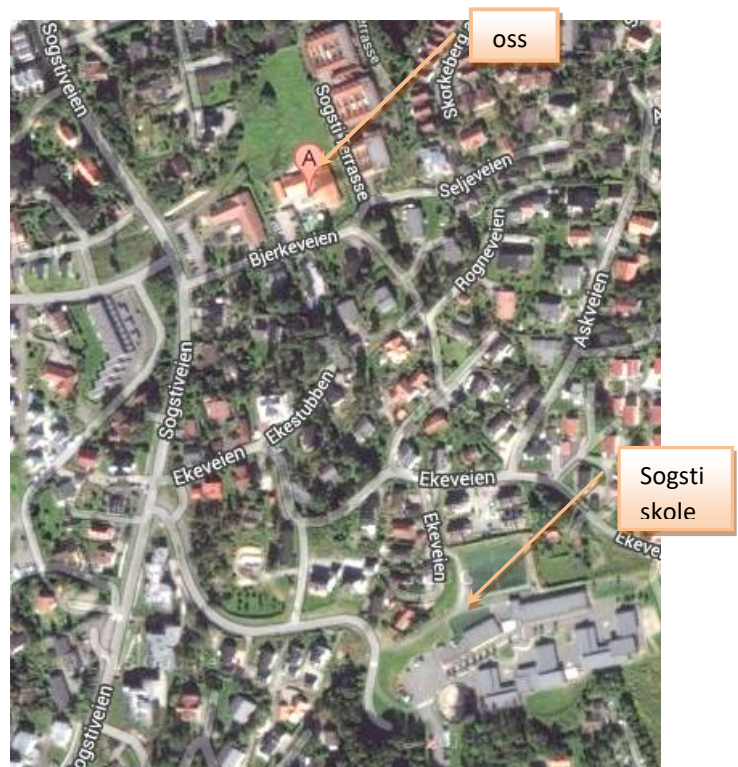
Barnehagens hovedmålsetning er: Trivsel, trygghet, språkutvikling og lek.

Ute har vi egen kunstgressbane, ulike lekeområder og god plass til å sykle. Bak på jordet har vi vår egen gapahuk med bål plass.

Vi tar barn på alvor, vi lytter til det de har å si og tar dem med på diskusjoner i hverdagen.

Barnas lek er viktig for oss, barn lærer gjennom lek og samspill. Vi er flinke til å hjelpe de med å sette ord på egne og andres følelser. Barna lærer å fungere i en gruppe og være en del av et fellesskap. Vår målsetning er å trygge barna på at de er gode nok som de er.

Denne årsplanen er utarbeidet i samarbeid med alle ansatte i barnehagen. Planen er et verktøy for intern opplæring og veiledning i barnehagen. Den evalueres jevnlig.

Beskrivelse av faggrupper, ansvar og arbeidsoppgaver

Daglig leder:

Ansvar for barnehagens totale drift. Pedagogisk tilbud til barna, opplæring og veiledning av personalet, samt budsjettansvar i samarbeid med barnehagens styre.

Pedagogisk leder/barnehagelærer:

Utdannet barnehagelærer 3-4 år på høyskole med pedagogikk som hovedfag. Hovedansvar for det pedagogiske opplegget og personalansvar på sin avdeling.

Fagarbeider:

Utdannet barne- og ungdomsarbeider, mye faglig kompetanse bla. om barns utvikling, pedagogikk og lovverk.

Assistenter:

Medansvar for tilbudet til barna og foreldrene, utformingen og gjennomføringen av dette,

Husmor:

Ansvar for matserveringen til barna, renhold og innkjøp til kjøkken.

Barnehagens formål og samfunnsmandat

Barnehagens formål er nedfelt i barnehagelovens §1, som sier at barnehagen skal arbeide i nært samarbeid med barnas hjem for å ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning. Barnehagen skal legge til rette for barnas allsidige utvikling, fremme trivsel, læring og utvikling. Barnehagen skal legge vekt på å fremme livsmestring, bidra til god helse og følelsen av egenverdi hos barnet. Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn, jamfør grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art.3 nr. 1.

Barndommen skal leves og nytes, og barna må gis rom til å gjøre egne erfaringer som rustet dem til livet. Grunnlaget for å kunne delta i et demokratisk fellesskap, skjer i samspill og lek med andre barn og voksne. Barn må få hjelp til å forstå seg selv, tro på egne ressurser og sakte, men sikkert ta ansvar for eget liv. Dette forutsetter kjærlige, nære respektfulle voksne.

Styringsdokumenter

Barnehageloven definerer formål, innhold og inneholder alle juridiske rettsregler som barnehagene styrer etter. Rammeplan for barnehagen er en forskrift til denne loven, og gir en utfyllende beskrivelse av krav til barnehagens innhold. I tillegg til lovverkene har Frogn kommune overordnede planer som gjelder for kommunens tjenester. For å illustrere vår årsplans plassering og relasjonen mellom styringsdokumentene våre har vi valgt å lage en modell.

Våre verdier

Vårt syn på barnet

Vi ser på barnet som et tenkende og sosialt menneske, med evne til å lære gjennom egne erfaringer og gjøre erfaringene om til kunnskap. Barna er nysgjerrige, lærende og deltakende individer, og vi har tro på at de både kan og vil utvikle gode samspillsferdigheter.

Som voksne ser vi på oss selv som viktige samspillspartnere i barnas liv. Gjennom trygge relasjoner, lek og fellesskap støtter vi barna i deres utvikling.

Selvfølelse, mestring og tilhørighet

Vi ønsker at barna skal gå ut av barnehagen med et positivt selvbilde og en god selvfølelse. Gjennom samspill, lek og danning skal barna få oppleve at de forstår, mestrer og lærer nye ting.

Barna skal erfare at de blir sett, likt og verdsatt, og at mange er glade i dem og ønsker å være sammen med dem.

Lekens betydning

Vi ser på leken som noe av det viktigste i et barns liv. Gjennom lek utvikler barna språk, sosial kompetanse, fantasi og forståelse for seg selv og andre.

Det er vårt ansvar som voksne å legge til rette for at alle barn får delta i lek og oppleve vennskap. Alle barn skal få erfare at de hører til i et fellesskap.

Trygghet som grunnlag for læring

Vi må være bevisste på barnas behov for trygghet og forutsigbarhet i hverdagen. Trygge barn får bedre forutsetninger for å leke, lære, utforske og utvikle seg videre.

Satt litt på spissen er det viktigere at barna er trygge på seg selv, sine følelser og omgivelsene sine, enn at de lærer å lese i barnehagen. Trygghet gir barna et godt grunnlag for skolehverdagen og videre læring.

Omsorg og sosial kompetanse

Å gi barn mulighet til både å ta imot og gi omsorg er grunnleggende for utviklingen av sosial kompetanse. Dette er også et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv.

Møter jeg et barn, så møter jeg et menneske.
Anne-Cath Vestly

Barnehagens innhold og pedagogiske kvalitet

Planlegging, vurdering og progresjon

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider systematisk for å sikre progresjon i omsorg, lek, læring og danning. Det pedagogiske arbeidet skal være planlagt og bygge på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foresatte.

Gjennom kontinuerlig vurdering av det pedagogiske arbeidet skal barnehagen sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Personalets kompetanse er en viktig forutsetning for god kvalitet i barnehagetilbudet.

Progresjon innebærer at barnehagehverdagen tilrettelegges slik at alle barn får mulighet til å utvikle seg, lære og oppleve framgang. Personalet fremmer progresjon gjennom bevisste valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet.

Fagområdene i rammeplanen

Gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter skal barna utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområdene i rammeplanen.

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Se vedlegg: Progresjonsplan for Bjerkeveien barnehage, for ytterligere informasjon.

Barnehagens satsningsområde Språk, lek og «den tredje pedagog»

Vi har «språk, lek og den tredje pedagog» som satsningsområde. I tråd med Rammeplanen skal leken ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barn lærer best gjennom lek, som gir gode muligheter for sosial og språklig samhandling. Gjennom lek uttrykker barna tanker, følelser og erfaringer, utvikler relasjoner, bearbeider inntrykk og utvider språket.

«Den tredje pedagog» viser til det fysiske miljøet – rom, materialer og organisering. Vi ønsker å skape inspirerende og tilgjengelige miljøer som inviterer til lek, utforskning og samarbeid, og som støtter barnas nysgjerrighet og aktive språkbruk. Varierte lekemiljøer ute og inne gir barna ulike muligheter for lek og språklig deltakelse.

Personalet er tilretteleggere og språkmodeller. Ved å observere, støtte og delta i leken på barnas premisser, kan de berike både lek og språk. Gjennom bevisst språkbruk, refleksjon og samarbeid skaper vi et trygt, inkluderende læringsmiljø der barnas initiativ og stemmer får plass.

Gjennom satsingsområdet vil vi styrke barnas språkutvikling, lekeglede og fellesskap i et inkluderende miljø der læring skjer naturlig i hverdagen.

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.» ([Rammeplan for barnehagen | udir.no](#))

Vi ønsker at barna skal:

- Oppleve lekeglede, fellesskap og tilhørighet
- Utvikle språk gjennom lek, samspill og hverdagsaktiviteter
- Få uttrykke tanker, følelser og behov gjennom verbalt og nonverbalt språk
- Delta aktivt i ulike typer lek og samspill med andre barn
- Utvikle sosial kompetanse, som å samarbeide, lytte og løse konflikter

Mål for personalet:

- Legge til rette for et inspirerende lekemiljø som fremmer ulik lek, språk og samspill
- Være aktive og bevisste språkmodeller i møte med barna
- Observere, støtte og berike barnas lek på deres premisser
- Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- Reflektere over egen praksis og hvordan miljøet påvirker barnas lek og språkutvikling
- Veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.

Lek, barnas naturlige og viktige væremåte

Lek er en frivillig aktivitet barnet selv velger å delta i. Den har verdi i seg selv, samtidig som den gir viktig læring på veien mot voksenlivet. Gjennom lek utvikler barna språk, sosiale ferdigheter, forståelse, kreativitet og evne til å mestre ulike situasjoner.

Vi ser på lek som barnas viktigste uttrykksform. I leken bearbeider barna opplevelser, utforsker verden og øver på samspill, empati, konfliktløsning og samfunnets normer og regler i trygge rammer.

Personalet har ansvar for å legge til rette for god lek, inspirere barna og gi rom for kreativ utfoldelse hver dag. Vi bruker tilgjengelig utstyr og materiell for å støtte barnas lek, og oppmuntrer dem til å lage og skape egne ting som kan utvikle leken videre.

Voksnes deltakelse, observasjon og tilrettelegging er viktig for at leken skal gi gode læringsmuligheter. Leken har ingen tydelig start eller slutt, og barna må gradvis lære forskjellen mellom lek og alvor. Derfor trenger de voksne som forstår lekens regler og kan støtte dem når det trengs.

Lek, læring og danning

Lek, læring og danning henger tett sammen. Barnehagen skal legge til rette for et læringsfellesskap der barna får bidra i egen og andres læring. I barnehagen skjer læring og danning særlig gjennom lek, samspill og både planlagte og spontane situasjoner. Barnas nysgjerrighet, undring og interesser skal møtes av engasjerte voksne.

Danning handler om å ruste barnet til å mestre livet, tenke selv, reflektere, se ulike perspektiver og delta aktivt i fellesskapet. Leken er grunnleggende i denne prosessen. Gjennom lek bearbeider barna erfaringer, utforsker roller, utvikler sosial forståelse og får erfaring med verdier, normer og konfliktløsning.

I vår barnehage skal barna møte et stimulerende miljø som fremmer trivsel, læring og utvikling, og gir lyst til å leke, utforske og mestre. Arbeidet med rammeplanens fagområder skal være en naturlig og gjennomgående del av barnehagehverdagen.

Punkter for egenvurdering

For å fremme progresjon har vi valgt disse punktene for egenvurdering av praksis:

- Synliggjøre arbeid med lek, trivsel, læring og danning i planer, evalueringer og daglig dokumentasjon.
- Observere enkeltbarn og barnegruppen gjennom året for å tilpasse planer og behov.
- Bruke barnesamtaler som grunnlag for evaluering, fordi barna har viktig kunnskap om barnehagehverdagen.
- Tilrettelegge lekemiljøer som stimulerer ulike former for lek.
- Skjerme god lek.
- Bidra til og berike leken.
- Forstå lekereglene og veilede barna ved behov.
- Gi felles opplevelser med fantasi, kreativitet, estetiske uttrykk og hverdagsmagi.
- Fange opp barn som faller utenfor lek, og lage planer for oppfølging.

Slik jobber Bjerkeveien barnehage med vurdering og progresjon:

Periodeplaner

Periodeplanene gjelder for én til tre måneder og bygger på evaluering av forrige periode. De viser hvilke fagområder, aktiviteter og satsingsområder avdelingen skal vektlegge. Jevnlig evaluering og justering gjør at planene tilpasses barnegruppens utvikling og interesser, og sikrer progresjon i arbeidet.

Kontinuerlig evaluering av arbeidet bidrar til kvalitet i barnehagen, både internt og i samarbeidet med foresatte.

Møter

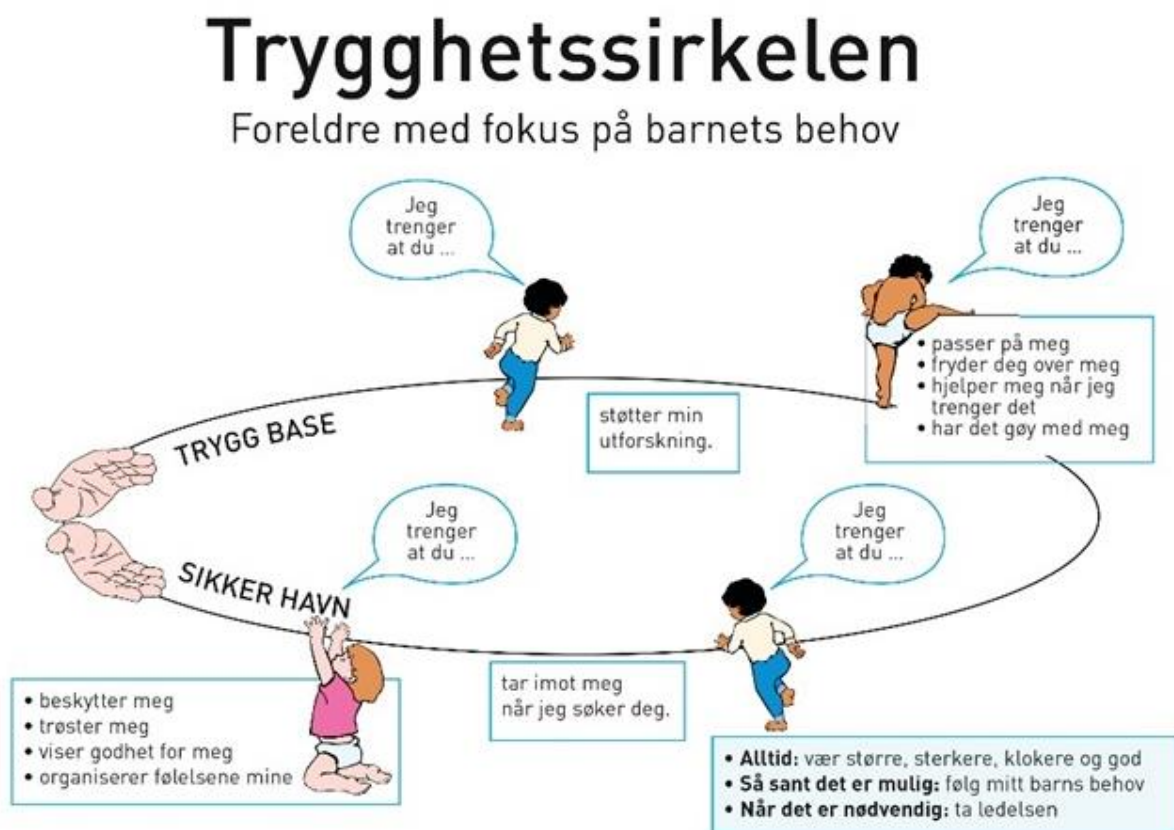
Avdelingsmøter, personalmøter og plandager bruker vi til refleksjon rundt eget arbeid, med mål om å finne områder vi kan bli enda bedre på, og for å sikre at barns interesser og deres medbestemmelsesrett er ivaretatt.

BARNES TRYGGHET OG TRIVSEL ER DE VOKSNES ANSVAR

For barnehagen er det en primæroppgave å gi barna omsorg og nærhet. Det er en sammenheng mellom hvordan barnet oppfattes av sine omsorgspersoner og hvilken omsorg det får. Trygghet og omsorg henger sammen, og danner grunnlaget for lek, trivsel, læring og utvikling. To av de programmene vi bruker i dette arbeidet er Trygghetssirkelen og Hjerteprogrammet.

Trygghetssirkelen

Trygghetssirkelen (Circle of Security) kan forstås både som en tilnærming, en modell og en konkret metode for å utvikle trygg tilknytning; trygge relasjoner mellom barn og

omsorgspersoner. Vårt fokus i hverdagen er hvordan vi skal være gode voksne mot barna, og at vi skal fange opp de signalene som er nødvendig, slik at barna får «ladet» opp sine behov for trøst og trygghet. Klarer vi dette, kan barna utforske verden med fullt batteri og pågangsmot igjen.

Sitat fra boken *se barnet innenfra: å dekke barns behov for følelsesmessig kontakt med en voksen som alltid er til stede, er en avgjørende faktor for læring*

Hjerteprogrammet

Hjerteprogrammet er et konkret og pedagogisk opplegg om sosial kompetanse, samlet i en koffert, og laget for å passe rett inn i barnehagens planer og arbeid. Med utgangspunkt i små hverdagshistorier om barna Mats og Mille, faste samlinger, og en ide-bank med aktiviteter, får barna konkrete rammer og målsettinger å knytte opplevelser og erfaringer til. Målet med

hjerteprogrammet er å skape opplevelsen i hvert enkelt barn at de er verdifulle, at de har en verdi i seg selv og at alle barna er nødvendige for helheten. Vi skal gi dem positive opplevelser i samvær med andre og lære de sosiale kjøreregler i et godt fellesskap. Hjerteprogrammet er et verktøy der målet er å utvikle barna både som enkeltindivider og som en viktig del av et fellesskap. Dette fordrer trygge barn som er rustet for å slippe andre inn på seg.

Barnesamtaler

En barnesamtale er en samtale hvor et barn og et voksen snakker om hvordan barnet har det i barnehagen. Hensikten er at samtalen skal synliggjøre hva barnet liker å gjøre, og hvilke tanker barnet har om barnehagens hverdag. Samtalen kan være både planlagt og spontan.

Barn trenger tilgjengelige og tilstedeværende voksne

Noen barn opplever at voksne ikke alltid er tilgjengelige når de trenger kontakt. I en hektisk hverdag, der praktiske oppgaver og omsorgsbehov skjer samtidig, er gode rutiner viktige for at barna skal erfare at voksne er innen rekkevidde.

Personalet skal være oppmerksomme på barnas kroppsspråk, lytte til det de sier og ta hensyn til barnas stemme i hverdagen.

Barn trenger å bli sett, hørt og bekreftet av varme og tilstedeværende voksne.

Anerkjennende samspill og kvaliteten på kontakten mellom barn og voksne har stor betydning for barnas trivsel og selvopplevelse.

Alle voksne har ansvar for å ivareta barnets medfødte tillit til omverdenen.

Knut Løgstrup

Punkter for egenvurdering

For å fremme progresjon i det pedagogiske arbeidet har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Vi observerer hverandre i samspill med barn, og diskuterer observasjoner på avdelingsmøter og personalmøter.
- De voksne møter og anerkjenner barns følelser, ønsker og behov.
- Vi bruker trygghetssirkelen i hverdagen.
- Vi gjennomfører barnesamtaler.
- Vi benytter Hjerteprogrammet som en rød tråd gjennom hele året.

Barns medvirkning

Barn har rett til å bli tatt på alvor og erfare at stemmen deres betyr noe. Barns medvirkning handler ikke bare om å bestemme, men om å få støtte til å uttrykke seg og bli synlige i fellesskapet.

I tråd med vårt barnesyn lytter vi til barnas ulike uttrykksformer, lar oss inspirere av nysgjerrigheten deres og støtter dem i å utforske egne spørsmål og tanker.

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet» (barnehageloven §3).

I vår barnehage skal barna få lære hva medvirkning innebærer. De skal erfare at de kan påvirke egen hverdag, samtidig som de er en del av et fellesskap med andre.

Medvirkning betyr å møte barna med anerkjennelse og respekt for deres egne tanker, meninger og behov.

Barna kan ikke alltid velge eller bestemme, men meningene deres blir hørt og respektert. De voksne skal anerkjenne barnas ønsker, samtidig som de setter nødvendige rammer.

Personalet skal hjelpe barna med å se egne behov i sammenheng med fellesskapets behov, og støtte dem i å uttrykke seg ut fra alder og modenhet.

I Bjerkeveien barnehage har vi samtaler med barna om trivsel og hva de liker å gjøre. Informasjonen brukes i videre planarbeid, periodeplaner og evalueringer, slik at barnas erfaringer får betydning for det pedagogiske arbeidet.

Punkter for egenvurdering

For å fremme progresjon i det pedagogiske arbeidet har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Vi tar barnas innspill og ønsker på alvor.
- Vi observerer og dokumenterer praksis for å sikre at alle barn blir hørt.
- Gjennom jevnlig barnesamtaler og observasjon av barnegrupper vil vi systematisk kunne sørge for at barna får medvirke i egen hverdag.
- Vi jobber bevisst med våre holdninger med mål om en felles forståelse av hva barns medvirkning innebærer.
- Felles fokus på å fremme barns medvirkning.

Et inkluderende leke- og læringsmiljø

Mennesket har behov for nære og trygge relasjoner, og trygghet gir barn muligheter til å utforske omverden. Å være deltaker i lek og få venner er avgjørende for barns selvfølelse, trivsel og meningsskaping. Å være venner betyr å bli godtatt og verdsatt for den man er. Selvfølelse handler om hvordan vi ser på oss selv, og hvor mye vi føler at vi er verdt. Barn som kjenner sine styrker og svakheter, og føler godt om seg selv, ser ut til å enklere håndtere konflikter og motstå negativ påvirkning. En god selvfølelse er viktig for å bli et selvstendig menneske, som tør å stole på seg selv og tar gode valg - både for seg selv og andre.

Det er de voksnes ansvar, både i barnehagen og hjemme, å legge til rette for at barna utvikler gode sosiale ferdigheter, og bidra til at de får positive vennerelasjoner. Dette er med på å forebygge mobbeadferd. Alle voksne må være gode rollemodeller

Voksenrollen

Kvaliteten i barnehagen handler først og fremst om voksnes kompetanse og evne til å legge til rette for at barna kan danne gode, nære og trygge relasjoner til barn og voksne i barnehagen.

I Bjerkeveien barnehage er vi bevisst voksenrollen, og i fellesskap har vi utarbeidet følgende modell for å synliggjøre vårt ansvar for barnas trygghet, trivsel og utvikling.

